

Fires i firetes

La nostra és una terra pròdiga en fires i mercats, espais per a l'intercanvi i llocs de transacció. Ja hi ha notícies de fires de l'època romana, però adquireixen la seva plenitud en l'època medieval. Més tard, quan els canvis en l'economia fan que les fires perdin la funció originària, neixen altres fórmules de mercadeig, com les anomenades exposicions i fires de mostres. Amb tot, en els pobles i en les ciutats petites es mantenen incòlumes les fires tradicionals.

En les fires d'una certa dimensió hi conflueixen avui totes les activitats: l'agricultura, la ramaderia, la indústria, l'artesanía, el comerç, el turisme, la tecnologia. Constitueixen, sens dubte, un bon baròmetre per detectar la vitalitat del país i esdevenen alhora un veritable motor per a l'estímul del desenvolupament econòmic i social.

Però quan aquestes fires d'àmbit comarcal o supracomarcal es volen repetir mimèticament en reductes més petits, no passen de ser generalment una caricatura localista del model que pretenen imitar. Sense poder d'atracció sobre l'entorn, es limiten a ser un costós aparador de prestigi, una despesa desproporcionada i inútil sense contrapartides positives, una plataforma d'exhibició que no deriva de les necessitats reals i que no dona altre fruit que l'autocomplaença dels organitzadors. Alguns municipis, que havien encetat aquest camí perillós, s'han aturat a temps i han renunciat a aquestes mostres obsoletes. D'altres, en canvi, les mantenen amb una vida artificial, alimentada només per les subvencions de torn. Ni els industrials ni els comerciants, ni per descomptat els consumidors, no en treuen cap profit (tampoc no podem estar d'acord amb la burocratització d'algunes fires tradicionals, en les quals el producte típic que les caracteritza es despatxa només en una parada única, amb eliminació de la varietat i la qualitat que donaven sentit a la festa).

A la ciutat de Girona, on encara ens trobem en ple aprenentatge de la utilització del palau de la Devesa, hi conviuen dos tipus de mostres: la Fira general per antonomàsia, que se celebra una vegada a l'any, i els salons monogràfics que han d'omplir les instal·lacions durant els altres dies i justificar així la seva mateixa existència. En el temps que portem d'experiència, hem vist com s'hi produïen alguns encerts i també alguns errors. En línies generals, s'ha confirmat que els invents sorgits dels despatxos, sense connexió directa amb els interessos reals, han acabat malament, mentre que les iniciatives de la base, acollides pels gestors de la Fira, han obtingut un ressò favorable per part del públic i s'han acreditat pels seus bons resultats.

Aquests tipus d'instal·lacions —a Girona i allà on n'hi hagi o es facin— han d'aixoplugar les fires ja existents, però han de generar també una dinàmica pròpia, a partir de la inquietud dels sectors autòctons, fins a configurar una oferta exclusiva ben definida per la seva personalitat singular. Només així fugirem de les firetes tòpiques per fer néixer —o renéixer— les grans fires típiques, amb els colors de l'autenticitat i el bon sabor de la rendibilitat.